

Ontwikkelingen onderwijs gemeente Schiermonnikoog

Inleiding

In de periode van oktober 2006 tot en met medio 2008 hebben de educatieve partners op Schiermonnikoog een stappenplan doorlopen in het kader van de lokale educatieve agenda Schiermonnikoog. Dat heeft uiteindelijk geleid tot de vaststelling van de door alle partners gedragen “visie gemeente Schiermonnikoog op lokale educatieve agenda (LEA)”.

Daarnaast heeft de gemeente Schiermonnikoog gevraagd om een schriftelijke uiteenzetting van de verplichtingen op financieel gebied in het onderwijs op Schiermonnikoog en het onderscheid op dat gebied tussen de schoolbesturen en het gemeentebestuur. Dat verzoek heeft geleid tot een notitie “besteding primair onderwijs en lokaal onderwijs beleid Schiermonnikoog”.

Beide notities zijn behandeld bij de lijst van ingekomen stukken in de raadsvergadering van 27 januari 2009 (agendapunt 7). Tijdens de behandeling heeft de gemeenteraad het college verzocht: “alle lopende ontwikkelingen op het terrein van het onderwijs integraal op de agenda te zetten en daarbij ook de onderwijsbegroting mee te nemen”. Het college heeft via de portefeuillehouder onderwijs toegezegd uitleg te geven over de stand van zaken.

Deze notitie is het antwoord van het college op de vragen van de gemeenteraad. In deze notitie zullen we eerst ingaan op de voorzieningen die er op het gebied van onderwijs zijn en de rollen die de desbetreffende educatieve partners op het eiland vanuit het wettelijke kader innemen. Alleen met inachtnaam van die gegevens kan er een goed inzicht gekregen worden over de situatie van het onderwijs op Schiermonnikoog.

Daarna focussen we op de financiering van de desbetreffende voorzieningen en op het lokaal onderwijs beleid en de inzet die de gemeente daarin pleegt.

In de laatste plaats gaan we in op enige belangrijke ontwikkelingen die er in de specifieke situatie op Schiermonnikoog aan de orde zijn.

Voorzieningen Schiermonnikoog, besturen en wettelijk kader

Op het eiland zelf zijn vier voorzieningen op het gebied van onderwijs aanwezig. Iedere voorziening heeft op dit moment zijn eigen bestuur, doelgroep en een eigen wettelijk kader.

Het gaat om de volgende voorzieningen:

Voorziening	Bestuur	Doelgroep	Wettelijk kader
Peuterspeelzaal	Stichting Welzijn	Kinderen van 2,5-4 jaar	
OBS Martha Karst	Gemeente Schiermonnikoog	Kinderen van 4-12 jaar	Wet op het primair onderwijs
CBS Ds Hasper	Verenigingsbestuur Ds. Hasper	Kinderen van 4-12 jaar	Wet op het primair onderwijs
Insp. Boelensschool	Stichtingsbestuur Insp. Boelensschool	Kinderen van 12-16 jaar	Wet op het voortgezet onderwijs

Naast de besturen die een instelling in stand houden heeft de gemeente Schiermonnikoog een aantal taken op het gebied van onderwijs. We noemen hier alleen de taken die verplicht zijn, dat wil zeggen die voorzieningen die voortkomen uit wet- regelgeving en die aanwezig/nodig

zijn op Schiermonnikoog. Daarnaast kan de gemeente nog aanvullende voorzieningen treffen. Deze voorzieningen komen in het vervolg van deze notitie aan bod.

In deze paragraaf gaat het op Schiermonnikoog vooral om de volgende beleidsterreinen en doelen:

Voorziening / beleidsterrein	doel
Huisvesting onderwijs	Adequate huisvesting voor onderwijsinstellingen
Leerlingenvervoer	Adequate vervoersvoorziening voor sommige groepen leerlingen
Leerplicht / RMC	Voorkomen absoluut en relatief verzuim en voortijdig schoolverlaten
Toelage uitwonende studerende – OV kaart vergoeding	Leveren van financiële bijdrage voor uitwonende studenten en voor WSF gerechtigden

Financiering voorzieningen

De drie onderwijsinstellingen worden gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zij krijgen zowel in het basisonderwijs als in het voortgezet onderwijs de volgende reguliere vergoedingen:

- een lumpsumvergoeding voor de kosten van het personeel;
- een vergoeding voor materiële instandhouding;
- vergoedingen voor incidentele projecten, zoals bijvoorbeeld voor cultuureducatie en invoering tussen- en buitenschoolse opvang (basisonderwijs) en voor maatschappelijke stages en invoering gratis schoolboeken (voortgezet onderwijs).

Naast de reguliere vergoedingen krijgen de scholen op de waddeneilanden de volgende extra voorzieningen:

- in het voortgezet onderwijs; een bodembekostiging voor personeel, directie, onderwijsondersteunend personeel en extra nascholingsgelden;
- in het basisonderwijs: een vergoeding voor extra formatie, reis- en scholingskosten in verband met geografische situatie.

De financiële administratie van OBS Martha Karst maakt integraal onderdeel uit van de gemeentebegroting en rekening. Op het niveau van de school wordt een aparte administratie bijgehouden. De gemeente als hoedster van het algemeen onderwijs belang stelt geen extra financiële middelen beschikbaar aan OBS Martha Karst alleen.

De CBS DS. Hasper en de Inspecteur Boelensschool hebben een eigen begroting en rekening.

Lokaal onderwijs beleid inclusief financiering

Voor wat betreft de huisvestingsvoorzieningen, het leerlingenvervoer, de toelage uitwonende studerende en de OV kaart vergoeding is in het verleden een vergoeding aan het gemeentefonds toegevoegd.

Voor wat betreft de RMC taken wordt er rijksvergoeding toegekend aan de RMC contactgemeente (Leeuwarden)

Naast de wettelijke verplichtingen van de gemeente als hoedster van het algemeen onderwijs belang op Schiermonnikoog (o.a. huisvesting, leerlingenvervoer, leerplicht, aanvullende regelingen) stelt de gemeente Schiermonnikoog uit eigen middelen extra geld beschikbaar voor het onderwijs op Schiermonnikoog. Het gaat om de volgende voorzieningen:

- school- en leerlingbegeleiding;	€15.710,--	basisonderwijs
- salariskosten gymnastiekonderwijs	€26.600,--	basisonderwijs
- bijdragen schoolreisjes;	€ 1.500,--	basis en voortgezet onderwijs
- begeleidingskosten samenwerking basisscholen.		p.m.

Op jaarbasis gaat het hierbij dus om een bedrag van ongeveer €44.000,-- exclusief de begeleidingskosten van de samenwerking van de basisscholen.

Relevante ontwikkelingen

1. De locale educatieve agenda

In de vastgestelde visie gemeente Schiermonnikoog op Locale Educatieve Agenda (LEA), waaraan door de locale educatieve partners instemming is verleend, zijn de stand van zaken ten aanzien van de jeugd, de visie op de locale educatieve agenda en de thema's als speerpunten van toekomstig beleid opgenomen.

Daarin staan alle inhoudelijke thema's in het onderwijs op Schiermonnikoog die als speerpunt van beleid worden gezien. Een speerpunt is "evaluatie en zonodig herschikking inzet financiële middelen lokaal onderwijs beleid vanuit gemeente". Het gaat hier om het bedrag dat in de vorige paragraaf is genoemd.

Andere thema's zijn:

- doorstroom peuterspeelzaal – basisschool;
- peuterspeelzaal → niveau peuterspeelzaalwerk bepalen;
- doorstroom basisonderwijs – voortgezet onderwijs;
- taalbeleid;
- voor- en vroegschoolse educatie;
- zorgbeleid in de basisscholen;
- onderzoek mogelijkheden opzet kinderopvang.

2. Samenwerking / samengaan onderwijsvoorzieningen / bestuurlijke vorm en schaal van de onderwijsinstellingen.

Dit is een speerpunt van beleid uit de LEA dat we nader toelichten vanwege het grootte belang ervan en vanwege de huidige ontwikkelingen. Zowel in het primair onderwijs als in het voortgezet onderwijs zijn ontwikkelingen.

Ten aanzien van het Voortgezet Onderwijs is er een samenwerkingsproces gaande tussen het Dockinga College en de Inspecteur Boelensschool. Doelen van dit proces zijn verbetering

bestuurlijke kwaliteit, vermindering kwetsbaarheid en verbetering van de onderwijskundige kwaliteit. Een voorwaarde die is gesteld, is de zelfstandige instandhouding van de Inspecteur Boelensschool op Schiermonnikoog. De financiële gevolgen van deze vorm van samenwerking is een item dat speelt tussen het Dockinga College en de Inspecteur Boelensschool. Dat onderdeel wordt nog nader uitgewerkt.

De twee basisscholen zitten inmiddels ook in een samenwerkingsproces. Er is bij alle betrokkenen een sterk draagvlak aanwezig gebleken voor het ingaan van een proces om te komen tot een basisschool waarin zowel de openbare als de christelijke identiteit zich thuis voelt. Dit proces is inmiddels in werking gesteld. In het proces zullen alle aspecten (bekostiging/ financiën, personeel, huisvesting, onderwijskundig, identiteit) aan bod komen. Dit is in beginsel geen verantwoordelijkheid van de gemeente. Het doel van dit proces is om te komen tot één sterkere basisschool, een meer doelmatige inzet van middelen, een verhoging van de kwaliteit in meerdere opzichten en het voorkomen van opheffing van rechtswege van één van de scholen.

3. Bekostiging Voortgezet Onderwijs

Op 1 augustus 2010 vervalt de ontheffing van de opheffingsnorm van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de daaraan gekoppelde extra bekostiging in beginsel. Het is van belang dat zowel de ontheffing als de extra bekostiging blijft bestaan. Dit is van vrij groot belang voor de instandhouding van de school. Het vervallen van de extra bekostiging is een bedreiging voor de school. Er zijn inmiddels in waddenverband de nodige voorbereidingen en maatregelen getroffen om vervolgens in overleg te treden met het ministerie.

Samenvatting

In deze notitie hebben we de structuur geschetst van de onderwijsvoorzieningen in de gemeente Schiermonnikoog. We hebben daarbij de verantwoordelijken benoemd, de doelgroepen en het belangrijkste wettelijke kader. Daarnaast hebben we inzichtelijk gemaakt hoe de voorzieningen worden bekostigd.

We hebben een focus aangebracht op de rol van de gemeente Schiermonnikoog als hoedster van het algemeen onderwijs belang en daarbij hebben we gezien dat de gemeente Schiermonnikoog substantieel bijdraagt aan het lokaal onderwijs beleid op het eiland. In de laatste plaats hebben we nog enige belangrijke thema's benoemd voor de komende jaren. Een deel van deze thema's zijn als speerpunt van toekomstig beleid in de LEA opgenomen.